

[Forsvarsministeren]

Jeg skal i al korthed give svarene, som er følgende:

For det første, at der som bekendt ikke findes atomvåben på dansk område, og at jeg, som forespørgerne meget vel ved, ikke kan oplyse om atomvåben placeret i andre NATO-lande, altså heller ikke om, hvad der måtte findes i enhedskommandoen syd for grænsen. For det andet, at der – bortset fra det danske forbehold over for stationering af atomvåben i fredstid – ikke gælder særlige regler for tildeling af atomvåben i enhedskommandoens område, der er omfattet af NATOs generelle politiske retningslinjer for brug af atomvåben. For det tredje, at danske officerer alene uddannes i overordnede principper for brugen af atomvåben og i, hvordan man beskytter sig mod virkningen af sådanne våben, og altså ikke i, hvordan man rent praktisk bringer atomvåben i anvendelse. Og endelig for det fjerde, at retningslinjerne for eventuel brug af atomvåben i enhedskommandoen naturligvis er de samme som for den øvrige del af alliancens område, og det vil sige NATOs generelle politiske retningslinjer, som vi flere gange har haft lejlighed til at drøfte her i Tinget.

Som supplement hertil kan jeg oplyse, at chefen for enhedskommandoen ikke kan beordre brug af atomvåben. En sådan beslutning træffes af atommagterne efter forudgående konsultationer mellem landenes politiske myndigheder.

Ordre til gennemførelse af en eventuel beslutning kan for Europas vedkommende kun gives af den øverstkommanderende i Europa, Saceur. Derimod kan enhver højere NATO-kommando, herunder også chefen for enhedskommandoen, og ethvert allieret land fremsætte forslag om brug af atomvåben, men sådanne forslag – og for de militære NATO-myndigheders vedkommende kun, hvis de fremmes af Saceur eller Saclant – vil så indgå i de politiske konsultationer. Den politiske indflydelse er således fuldt ud tilsikret.

Debatten om NATOs retningslinjer for brug af atomvåben mener jeg i øvrigt vi havde den 11. november, hvorfor jeg skal henvise til mine bemærkninger ved den lejlighed, og jeg skal ikke her gå nærmere ind herpå.

Forhandling

Albrechtsen (VS):

Ingen kan bestride, at atomvåbnene i Slesvig-Holsten udgør et af de største problemer i dansk forsvarspolitik overhovedet. Det danske og det nordtyske forsvar er nøje sammenknyttet, og disse atomvåben udgør det voldsomste våben, som den fælles dansk-tyske enhedskommando råder over. Selv ikke forsvarsministeren kan være uenig med mig, når jeg siger, at det altafgørende er at sikre, at disse våben ikke bliver brugt.

Netop i en situation, hvor målet for den danske sikkerhedspolitik er det helt klare, at Danmark skal være en del af en nordisk atomvåbenfri zone, og at Danmark selv skal friholdes for atomvåben, er det naturligvis helt uholdbart, at danske officerer deltager i øvelser i brug af atomvåben og forbereder sig på at få kommandoen over dem.

Folketingets sikkerhedspolitiske flertal har opnået en række resultater, især når det gælder principperne om forbud mod stjernekrig, forbud mod førstebrug af atomvåben, støtte til atomvåbenfri zoner osv., men samtidig med at der således er sket uomtvistelige fremskridt i dansk sikkerhedspolitik, resultater, som skal fastholdes og udbygges, kan det ikke nytte, at vi forsøger at se bort fra, at der på det forsvarspolitiske område er sket tilsvarende tilbageskridt i de senere år.

Jeg har bemærket, at hr. Lasse Budtz i pressen har antydnet, at denne debat skulle være overflødig. Jeg må fastholde, at det ikke kan nytte, at vi bare ser på de fremskridt, der sker inden for det sikkerhedspolitiske flertal, og så glemmer, at der samtidig på to meget afgørende områder inden for forsvarspolitikken sker afgørende tilbageskridt. Det drejer sig om den fortsatte udbygning af forstærkningspolitikken og den fortsatte ophobning af atomvåben i Slesvig-Holsten.

Det kan jo ikke nytte, at man tror, at det danske forsvar kan gøres mindre truende, så længe det er en del af et fælles nordtysk-dansk atomforsvar, og så længe man bliver ved med at udbygge de jyske luftbaser med henblik på modtagelse af USA-forstærkninger, som også vil være atombevæbnet. Så længe denne udvikling fortsætter, må vi konstatere, at der er en meget klar modsætning mellem det, der sker på det sikkerhedspolitiske område, og det, som sker på det forsvarspolitiske område.